

Pradžia > ... > Nagrinėjimas Teisme > Civilinės Bylos > Lietu Apstrāde Tiešsaistē Un Elektroniskā Saziņa Ar Tiesām > Czechia

Lietu apstrāde tiešsaistē un elektroniskā saziņa ar tiesām

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Ar galima teismo procesą pradėti internetu?

Taip, Čekijos Respublikoje bet kurį ieškinį galima pateikti elektroniniu būdu.

Ieškiniai gali būti teikiami a) elektroniniu paštu su sertifikuotu elektroniniu parašu arba b) duomenų laukelyje, t. y. specialioje elektroninėje saugykloje, skirtoje dokumentams pateikti ir veiksams atlikti valdžios institucijų atžvilgiu. Šios procedūros yra lygiavertės standartinei rašytinei formai. Ieškinį taip pat galima pateikti standartiniu elektroniniu paštu be sertifikuoto elektroninio parašo, tačiau tada per tris dienas identiškas tekstas turi būti pateiktas standartine rašytine forma arba pirmiau a ir b punktuose aprašytais būdais. Informacija apie visas šias procedūras išdėstyta atsakyme į klausimą Nr. 6.

2 Jeigu taip, kokių rūšių bylose ieškinį galima pareikšti internetu? Ar yra bylų, kuriose ieškinį galima pareikšti tik internetu?

Ieškinį dėl bet kokios rūšies bylos galima pateikti elektroniniu būdu. Prašymą dėl elektroninio mokėjimo įsakymo galima pateikti tik elektroniniu būdu.

Elektroninio mokėjimo įsakymo procedūra yra speciali pagreitinta procedūra. Ieškovai savo ieškinius pateikia užpildydami elektroninę formą ePodatelna svetainėje <http://epodatelna.justice.cz/> ir pasirašydami juos sertifikuotu elektroniniu parašu. Ieškovai gali reikalauti iki 1 mln. CZK sumos. Forma turi būti tinkamai užpildyta ir teismo mokestis turi būti sumokėtas prieš išduodant elektroninį mokėjimo įsakymą. Jeigu visi reikalavimai įvykdyti, teismas gali išduoti elektroninį mokėjimo įsakymą. Jame teismas nurodo atsakovui per 15 dienų nuo įsakymo gavimo sumokėti ieškovui mokėtiną sumą ir su procesu susijusias išlaidas arba per tą patį terminą pateikti įsakymą išdavusiam teismui apeliacinį skundą. Apeliacine tvarka neapskųstas elektroninis mokėjimo įsakymas turi galutinio sprendimo poveikį. Jeigu atsakovai per nustatytą terminą pateikia apeliacinį skundą, elektroninis mokėjimo įsakymas panaikinamas ir teismas skiria posėdį.

3 Ar ši paslauga visuomet prieinama (t. y. visą parą, 7 dienas per savaitę), ar ja galima pasinaudoti tik konkrečiomis valandomis? Jeigu taip, kokiomis valandomis?

Elektroninis ieškinys gali būti pateiktas bet kuriuo metu.

Ieškovai, teikiantys ieškinį elektroniniu paštu su sertifikuotu elektroniniu parašu, galima naudotis svetaine ePodatelna <http://epodatelna.justice.cz/> (tačiau joje pateikiama informacija tik čekų kalba). Ieškiniai taip pat gali būti teikiami atitinkamo teismo kanceliarijos el. pašto adresu. Teismo kanceliarijų el. pašto adresus galima rasti adresu <https://justice.cz/soudy>.

Jeigu ieškiniai pateikiami teismo duomenų laukelyje, atitinkamo teismo duomenų laukelių identifikatorius galima rasti viešojo administravimo portale, duomenų laukelių subjektų sąrašą (<https://www.mojedatovaschranka.cz/sds>) – skiltyje „Centrinės valdžios įstaigos“, arba Teisingumo ministerijos svetainėje <https://www.justice.cz/>, atskirų teismų kontaktinių duomenų skiltyje.

Ieškinius taip pat galima tiesiogiai pateikti užpildant elektroninę formą naudojant internetinę programėlę <https://epodatelna.justice.cz/ePodatelna/homepage> – Žr. „Ieškinių teikimas teismui“.

4 Ar ieškinio turinys turėtų būti pateikiamas tam tikru formatu?

Paprastai visas operacijas galima atlikti bet kuriuo formatu, nebent tam tikroms operacijoms teisės aktais nurodytas konkretus formatas. Visų pirma užpildytas tekstas turi būti suprantamas ir konkretus.

Naudojantis tam tikromis elektroninėmis procedūromis, ieškovų galimybes gali riboti skirtingoms ryšių priemonėms būdingi parametrai. Pavyzdžiui, naudojantis portalu ePodatelna <http://epodatelna.justice.cz/> (žr. 2, 3 ir 6 klausimus), didžiausias visų priedų dydis negali viršyti 10 MB, o priimtini dokumento formatai yra pdf, rtf, xls, doc ir txt. Atitinkamai į duomenų laukelius perduodamų pranešimų dydis turi neviršyti 10 MB, o priimtini į duomenų laukelius siunčiamų duomenų pranešimų formatai yra pdf, PDF/A, xml (jeigu jis atitinka duomenų pranešimo gavėjo paskelbtą viešai prieinamą XSD schemą), fo/zfo, html/htm, odt, ods, odp, txt, rtf, doc/docx, xls/xlsx, ppt/pptx, jpg/jpeg/jfif, png, tif/tiff, gif, mpeg1/mpeg2, wav, mp2/mp3, isdoc/isdocx, edi, dwg, shp/dbf/shx/prj/qix/sbn/sbx, dgn ir gml/gfs/xsd. El. pašto adresu duomenys turėtų būti teikiami HTML formatu, PLAIN TEXT su koduotu tekstu ISO-8559-2, ISO - 8559-1(LATIN-1), Unicode arba UTF-8. El. pašto pranešimo dydis, įskaitant priedus, turi neviršyti 5 MB. Palaikomos operacinės sistemos: Windows 98, Windows 2000, Windows 2003, Windows XP, Windows Vista (Windows Vista atveju nustatyta problema, susijusi su tam tikra elektroninių kvalifikuotų sertifikatų HW saugykla (pvz., lustinių kortelių skaitytuvu SCR3320), šiuo metu negalima pasirašyti ar siųsti elektroninių duomenų naudojantis šiuo skaitytuvu – siunčiamus duomenis galima pasirašyti ir siųsti, jeigu programėlėje Java yra nurodyta pfx rinkmena (p. 12) ir įvedamas privatus rakto slaptažodis). Ieškovai, ketinantys naudoti portalą ePodatelna arba duomenų laukelį, gali vadovautis nurodymais ir vartotojo vadovais, su kuriais galima susipažinti svetainėje.

5 Kaip užtikrinama duomenų perdavimo ir laikymo apsauga?

Teismai ir antstoliai veikia laikydamiesi duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų (visų pirma 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (BDAR)) ir kitų atitinkamų teisės aktų.

6 Ar reikia naudoti kokios nors rūšies elektroninį parašą ir (arba) laiko įrašą?

Įprastame civiliniame procese pateikti ieškinius galima naudojantis keturiomis skirtingomis elektroninėmis procedūromis:

pirmiausia, ieškinį galima pateikti elektroniniu paštu su sertifikuotu elektroniniu parašu. Sertifikuotas elektroninis parašas apibrėžtas Įstatymo Nr. 227/2000 dėl elektroninių parašų 11 straipsnyje; tai yra a) garantuotas parašas, grindžiamas Čekijos akredituoto sertifikavimo paslaugų teikėjo išduotu kvalifikuotu sertifikatu ir apimantis informaciją, pagal kurią galima vienareikšmiškai nustatyti pasirašiusįjį asmenį (Čekijos Respublikoje akredituotų paslaugų teikėjų sąrašas pateiktas Čekijos Vidaus reikalų ministerijos svetainėje <http://www.mvcr.cz/clanek/prehled-udelenych-akreditaci.aspx>), arba b) garantuotas elektroninis parašas, grindžiamas kvalifikuotu sertifikatu, išduotu ne Čekijos Respublikos teritorijoje įsisteigusio sertifikavimo paslaugų teikėjo, jeigu kvalifikuotas sertifikatas išduodamas teikiant vieną iš paslaugų, įrašytų į patikimų sertifikavimo paslaugų sąrašą, ir yra priskirtas paslaugoms, kurias sertifikuotų paslaugų teikėjas yra akredituotas teikti, arba kaip paslauga, kurios teikimas prižiūrimas pagal atitinkamus ES teisės aktus. Toks dokumento pateikimas yra lygiavertis standartiniam rašytiniam formatui. Ieškovai, pageidaujantys ieškinius pateikti tokiu būdu, turėtų susipažinti su svetaine ePodatelna <http://epodatelna.justice.cz/>. Ieškiniai taip pat gali būti teikiami atitinkamo teismo kanceliarijos el. pašto adresu. Teismo kanceliarijų el. pašto adresus galima rasti svetainėje <https://justice.cz/soudy>, kur pateikiami atskirų teismų kontaktiniai duomenys.

Antra, galima naudotis duomenų laukeliais. Jie yra speciali elektroninė duomenų saugykla, skirta dokumentams pateikti ir veiksmams atlikti Čekijos Respublikos valdžios institucijos atžvilgiu. Duomenų laukeliai daugiausia reglamentuojami Įstatymu Nr. 300/2008 dėl elektroninių veiksmų ir autorizuoto dokumentų konvertavimo. Toks dokumento pateikimas yra lygiavertis standartiniam rašytiniam formatui. Informaciją apie duomenų laukelių sistemą galima rasti svetainėje <http://www.datoveschranky.info/>, o vartotojai prie paskyros prisijungia per svetainę <https://www.mojedatovaschranka.cz/>. Duomenų laukeliai yra priskirti visiems teismams. Kiekvieno teismo duomenų laukelių identifikatorius galima rasti viešojo administravimo portale, duomenų laukelių subjektų sąrašė (<https://www.mojedatovaschranka.cz/sds>) – skiltyje „Centrinės valdžios įstaigos“, arba Teisingumo ministerijos svetainėje <https://www.justice.cz/>, atskirų teismų kontaktinių duomenų skiltyje.

Trečia, ieškinius taip pat galima pateikti standartiniu elektroniniu paštu be patvirtinto parašo. Tačiau tekstą, identišką taip pateiktam ieškiniiui, per tris dienas reikia pateikti standartine rašytine forma arba pirmiau aprašytais būdais, priešingu atveju teismas jį neatsižvelgs (Civilinio proceso kodekso 42 straipsnis).

Ketvirta, ieškinius ir jų priedus taip pat galima tiesiogiai pateikti užpildant elektroninę formą naudojant internetinę programėlę <https://epodatelna.justice.cz/ePodatelna/homepage>. Internetinį ieškinių kūrimo vadovą galima rasti skiltyje „Ieškinių teikimas teismui“. Remdamiesi internetiniu ieškinių vadovu ieškovai gali užpildyti pasirinktas e. formas ir generuoti ieškinius PDF formatu. Kad teisingai pateiktų ieškinį teismui, ieškovai turi turėti „Adobe Acrobat Reader“ ir sertifikuotą elektroninį parašą.

7 Ar reikia mokėti teismo mokestį? Jeigu taip, kaip jį galima sumokėti ir ar jis skiriasi nuo ne elektroninei procedūrai nustatytų mokesčių?

Taip, už teismo procesą imama rinkliava. Ieškovas pagal rinkliavų skalę nustatytą rinkliavą gali sumokėti arba į atitinkamo teismo sąskaitą Čekijos nacionaliniame banke, arba, jeigu ji yra ne didesnė kaip 5 000 CZK, įsigyjant mokestinį ženklą. Jeigu rinkliava nesumokama ieškinio pateikimo metu, teismas nustatys terminą, per kurį ieškovas turi ją sumokėti, informuoja jį apie rinkliavos nesumokėjimo padarinius. Jei mokestis per nustatytą terminą nesumokėtas, procesas sustabdomas.

Rinkliavos už elektroninėmis priemonėmis pradėtą procesą ir šių rinkliavų mokėjimo būdai nesiskiria nuo mokėjimo už standartiniu būdu pradėtą procesą būdo. Išimtis taikoma elektroninio mokėjimo įsakymo procedūrai, kurios teismo rinkliava yra šiek tiek mažesnė negu už įprastą civilinį procesą.

8 Ar galima atsiimti internetu pareikštą ieškinį?

Taip. Internetu pateiktus ieškinius galima atsiimti tokiu pat būdu kaip ir standartiniu būdu pateiktus ieškinius. Ieškinius galima atsiimti elektroniniu arba standartiniu būdu.

Ieškovai gali juos atsiimti visą arba iš dalies, kol teismo sprendimas nėra įsiteisėjęs. Jeigu ieškinys atsiimamas, teismas procesą sustabdo visiškai arba tiek, kiek susiję su atsiimtu ieškiniiu. Jeigu ieškinys, kuriuo pradedamas procesas, atsiimamas po to, kai teismas priima sprendimą dėl bylos, tačiau sprendimas dar nėra įsiteisėjęs, teismas atsiimto ieškinio ribose nusprendžia, ar atšaukti sprendimą. Jeigu kitos šalys dėl pagrįstų priežasčių nesutinka su ieškinio atsiėmimu, teismas nusprendžia, kad ieškinio atsiėmimas negalioja, išskyrus ieškinius tam tikruose konkrečios rūšies procesuose. (Civilinio proceso kodekso 96 straipsnis).

9 Jeigu ieškovas ieškinį pareiškia internetu, ar atsakovas gali ir (arba) privalo atsiliepiamą į ieškinį pateikti taip pat internetu?

Atsakovas gali palaikyti ryšį internetu, tačiau tai neprivaloma.

10 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas pateikia atsiliepiamą į ieškinį?

Jeigu atsakovas per įstatymais nustatytą laiką pateikia apeliacinį skundą dėl elektroninio mokėjimo įsakymo, visas elektroninis mokėjimo įsakymas panaikinamas, teismas skiria posėdį ir teismo procesas vykdomas įprastu būdu, t. y. vykdomas standartinis civilinis pirmosios instancijos teismo procesas.

11 Kokia tvarka taikoma elektroninės procedūros atveju, jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį?

Jeigu per įstatymais nustatytą laiką atsakovas nepateikia apeliacinio skundo dėl elektroninio mokėjimo įsakymo, elektroninis mokėjimo įsakymas įgyja galutinio teismo sprendimo galią.

12 Ar galima dokumentus teismui pateikti elektroniniu būdu? Jeigu taip, kokių rūšių bylose ir kokiomis sąlygomis?

Bet kurios rūšies proceso atveju dokumentai teismui gali būti įteikti elektronine forma. Techninė informacija išdėstyta atsakyme į klausimą Nr. 4.

13 Ar galima teismo dokumentus, visų pirma teismo sprendimus, įteikti internetu?

Teismas informaciją įveda į duomenų laukelius, priklausančius juos sukūrusiems subjektams. Daugiau informacijos apie duomenų laukelius žr. mūsų atsakyme į klausimą Nr. 6.

Teismai dokumentus ir sprendimus taip pat gali pristatyti elektroniniu paštu su sertifikuotu parašu el. pašto adresu, kurį adresatas nurodė teismui, jeigu adresatas prašė teismo tokiu būdu pristatyti medžiagą, su tuo sutiko ir nurodė akredituotą sertifikavimo paslaugų teikėją, kuris išdavė kvalifikuotą sertifikatą ir tvarko jo registraciją, arba pateikė nuosavą galiojantį kvalifikuotą sertifikatą. Daugiau informacijos apie kvalifikuotus sertifikatus žr. mūsų atsakyme į klausimą Nr. 6. Kad dokumentai būtų laikomi pristatytais, adresatas turi per 3 dienas nuo dokumento išsiuntimo savo garantuotu elektroniniu parašu patvirtinti (pvz., atitinkamo teismo el. pašto adresu) duomenų pranešimo gavimą.

14 Ar galima teismo sprendimus surašyti elektronine forma?

Teismo sprendimai įvedami į duomenų laukelius, priklausančius juos sukūrusiems subjektams. Daugiau informacijos apie duomenų laukelius žr. mūsų atsakyme į klausimą Nr. 6.

Teismo sprendimai taip pat gali būti pristatomi elektroniniu paštu su sertifikuotu parašu el. pašto adresu, kurį adresatas nurodė teismui, jeigu adresatas prašė teismo tokiu būdu pristatyti medžiagą, su tuo sutiko ir nurodė akredituotą sertifikavimo paslaugų teikėją, kuris išdavė kvalifikuotą sertifikatą ir tvarko jo registraciją, arba pateikė nuosavą galiojantį kvalifikuotą sertifikatą. Daugiau informacijos apie kvalifikuotus sertifikatus žr. mūsų atsakyme į klausimą Nr. 6. Kad dokumentai būtų laikomi pristatytais, adresatas turi per 3 dienas nuo dokumento išsiuntimo savo garantuotu elektroniniu parašu patvirtinti (pvz., atitinkamo teismo el. pašto adresu) duomenų pranešimo gavimą.

15 Ar galima skundą paduoti ir sprendimą dėl jo įteikti internetu?

Taip, apeliacinį skundą galima pateikti elektroniniu būdu, taip pat kaip ir ieškinį. Žr. klausimą Nr. 6.

16 Ar galima vykdymo procesą pradėti internetu?

Taip, vykdymo procesą galima pradėti elektroniniu būdu, taip pat kaip ir ieškinį.

Jeigu ieškovas nusprendžia mokėjimą išieškoti per teismo antstolį, *mutatis mutandis* taikomas atsakymas į klausimą Nr. 6. Teismo antstolių ir jų el. pašto adresų sąrašą, taip pat duomenų laukelių identifikatorius galima rasti svetainėje <http://www.ekcr.cz/>.

Teisminio vykdymo atveju galima remtis atsakymu į klausimą Nr. 6.

17 Ar šalys arba jų teisiniai atstovai informaciją apie bylas gali gauti internetu? Jei taip, koku būdu?

Čekijos teismų kanceliarijos elektroniniu paštu arba telefonu paprastai palaiko ryšį su šalimis ir jų teisiniais atstovais atsakydamos į užklausas dėl jų bylos būklės.

Pagrindinė informacija apie proceso metu atliktus veiksmus (be asmens duomenų) taip pat prieinama internete, svetainėje InfoSoud: <http://infosoud.justice.cz/InfoSoud/public/search.jsp> (informacija tik čekų kalba). Informacija apie būsimus procesus pateikta svetainėje *InfoJednání*: <http://infojednani.justice.cz/InfoSoud/public/searchJednani.jsp>. Norint prisijungti prie sistemos, reikia įvesti teismo pavadinimą ir bylos numerį.

■ Paskutinis naujinimas: 19/11/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.